

11 grudnia br. w Pałacu Prezydenckim odbyła się konferencja mająca na celu przybliżyć funkcjonowanie Centrów Usług Społecznych. Centra to nowa inicjatywa Prezydenta RP. Przepisy ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

CUS mają stać się ważnym instrumentem kreowania lokalnej polityki społecznej, przekraczającej podziały resortowe i granice sektorowe. Wsparcie będzie kierowane również do osób z niepełnosprawnościami, osób starszych czy rodzin wielodzietnych. Mają one służyć wszystkim mieszkańcom, a nie tylko osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej bądź materialnej. Ustawa przewiduje, że wykonawcami usług społecznych w ramach systemów koordynowanych przez CUS będą zarówno jednostki publiczne jak i niepubliczne tj. organizacja pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej i lokalni przedsiębiorcy.

Ustawa nie nakłada na gminy obowiązku utworzenia CUS- przewiduje jedynie taką możliwość. Gminy, które utworzą centra, będą mogły realizować programy umożliwiające łączenie i koordynację usług społecznych z wielu obszarów.

Bardzo ważnym elementem jest konkurs, przygotowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej we współpracy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej. Konkurs jest organizowany przy wykorzystaniu Funduszy Unii Europejskiej w ramach Programu operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój. Wsparcie na utworzenie CUS otrzyma łącznie 30 samorządów.

Zgodnie z założeniami konkursu, planowany termin naboru wniosków ma nastąpić w styczniu 2020 r.. Wnioskodawcą może być jst, jednak przewidziano możliwość złożenia wniosku w partnerstwie. W ramach projektu wnioskodawca opracuje i przetestuje jedno modelowe rozwiązanie dotyczące realizowania usług społecznych w trybie powszechnej dostępności z wykorzystaniem CUS w jednym z 4 typów:

- Typ 1- CUS działający na obszarze jednej gminy, powstały przez przekształcenie OPS
- Typ 2- CUS działający na obszarze dwóch lub więcej gmin, powstały na podstawie porozumienia gmin, funkcjonujący obok OPS jako odrębna jednostka organizacyjna gminy
- Typ 3- CUS działający na obszarze gminy powyżej 100 tys. mieszkańców. Powstały przez utworzenie nowej jednostki organizacyjnej obok OPS
- Typ 4- CUS działający w miastach na prawach powiatu (z wyłączeniem miast wojewódzkich), powstały przez przekształcenie MOPR

Dla typu 1 zaplanowano następujące środki:

- 10 000 000 zł dla gmin liczących poniżej 5 tysięcy mieszkańców- 4 projekty po maksymalnie 2,5 mln zł
- 18 750 000 zł dla gmin liczących między 5000 a 99 999 mieszkańców- 6 projektów po maksymalnie 3 125 000 zł
- 10 000 000 zł dla miast liczących od 100 000 mieszkańców- 4 projekty po maksymalnie 2,5 mln zł

Dla typu 2 zaplanowano 40 000 000 zł dla miast i gmin do 100 000 mieszkańców tj. 8 projektów po maksymalnie 5 mln zł. Dla typu 3- 11 250 000 zł dla miast liczących od 100 000 mieszkańców tj. 4 projekty po maksymalnie 2 812 500 zł oraz dla typu 4 10 000 000 zł dla miast na prawach powiatu tj. 4

projekty po maksymalnie 2,5 mln zł.

Okres realizacji projektu nie będzie mógł przekroczyć 36 miesięcy. Realizacja projektu nastąpi poprzez uwzględnienie wskazanych kamieni milowych:

- Kamień milowy nr 1- opracowanie planu wdrożenia CUS (ok. 4 miesięcy od rozpoczęcia realizacji)
- Kamień milowy nr 2- realizacja planu wdrażania CUS i świadczenia usług społecznych, z uwzględnieniem usług świadczonych w środowisku lokalnym oraz monitoring testowania CUS. Ok. 12 miesięcy od zrealizowania pierwszego kamienia milowego
- Kamień milowy nr 3- aktualizacja i realizacja planu wdrażania CUS i świadczenia usług społecznych, z uwzględnieniem usług świadczonych w środowisku lokalnym, po uwzględnieniu wniosków z monitoringu. Około 10 miesięcy od zrealizowania poprzedniego etapu.
- Kamień milowy nr 4- przegląd działań projektu. Około 3 miesiące od zrealizowania 3 kamienia milowego.

Podczas konferencji dyskutowano na temat nowej jakości polityki społecznej oraz zaprezentowano narzędzie informatyczne wspierające funkcjonalnie CUS. Szczegółowo omówiono również sposób uzyskania dofinansowania na utworzenie CUS.